

การถอดบทเรียนจากกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ
ประเด็นการวิจัย

การถอดบทเรียนจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง การเขียนบทความวิชาการ/วิจัยเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ

- วิทยากร โดย
1. รองศาสตราจารย์ ดร.ลัญฉกร วุฒิสทิกุลกิจ
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรนุช เสงี่ยมศักดิ์

เขียนบทความวิจัยอย่างไรให้ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ

สิ่งที่นักวิจัยมีความมุ่งหวังมากจากผลการดำเนินงานวิจัยนั้นก็คือผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง แต่ยังมีข้อจำกัดหลายอย่างที่นักวิจัยมักจะมองข้ามไปและทำให้ผลงานวิจัยไม่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ดังนั้นสิ่งที่นักวิจัยควรจะต้องให้ความสำคัญหรือนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ/วิธีการเพื่อที่จะทำให้ผลงานวิจัยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติได้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ประเด็นความรู้: การเตรียมตัวเขียนบทความ

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของวารสาร เพราะขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยจะต้องสอดคล้องตามที่วารสารนั้นได้กำหนดไว้
2. ศึกษาและให้ถือปฏิบัติตามคำแนะนำที่เจ้าของวารสารได้แนะนำไว้
3. ศึกษาแนวทางการประเมินคุณภาพของบทความงานวิจัยที่นำมาเขียนต้องมีคุณลักษณะของงานวิจัยที่ดี เช่น ความใหม่ ความถูกต้อง ความน่าสนใจ ความเป็นไปได้ในการทำซ้ำ และการอ้างอิงผลงานที่ผ่านมา เป็นต้น
4. ประเมินคุณภาพงานของตนเองตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดนั้น

ประเด็นความรู้: ส่วนประกอบของบทความวิจัย

1. ชื่อเรื่อง (Title) มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ชื่อผู้เขียน
3. บทคัดย่อ ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยทั่วไปความยาวไม่เกินอย่างละ 250 คำ หรือ 10 บรรทัด โดยมีเฉพาะสาระสำคัญ ครอบคลุม ตรงประเด็น สั้นแต่กระชับ ซึ่งบทคัดย่อประกอบด้วย ที่มาและเหตุผลในการทำวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ผลที่สำคัญ และข้อสรุปและประโยชน์ในการนำไปใช้
4. คำสำคัญ ให้ระบุคำสำคัญที่เหมาะสมเพื่อใช้สำหรับการค้นหาค้นหาบทความในระบบฐานข้อมูล
4. คำนำ

5. อุปกรณ์และวิธีการ/วิธีการวิจัย

6. ผล (รวมทั้งตาราง และกราฟ) เสนอผลการวิจัยอย่างชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่มีตัวเลขหรือตัวแปรจำนวนมาก ควรนำเสนอด้วยตารางหรือแผนภูมิ โดยมีการแปลความหมายและวิเคราะห์ผลที่ค้นพบร่วมด้วย

7. วิจาร์ณ และสรุป

8. คำขอบคุณ

9. เอกสารอ้างอิง

ประเด็นความรู้: สิ่งที่คุณประเมินมองหา

1. ชื่อเรื่อง ควรคำนึงถึงความสำคัญ ดังนี้

- ตรงกับเนื้อเรื่อง
- เสนอประเด็นที่สำคัญที่สุดของเรื่อง (อาจมีมากกว่า 1)
- กระชับ ไม่ยาวเกินไป
- ไม่มีคำฟุ่มเฟือย
- กระตุ้นความสนใจ

2. เรื่องย่อ ควรคำนึงถึงความสำคัญ ดังนี้

- มีที่มาและเหตุผลในการทำวิจัย
- มีวัตถุประสงค์
- มีวิธีการศึกษา
- มีผลที่สำคัญ
- มีข้อสรุปและประโยชน์ต่อการนำไปใช้ที่สำคัญ
- ความยาวเป็นไปตามข้อกำหนดของวารสารที่จะส่งไปตีพิมพ์เผยแพร่

3. คำสำคัญ ควรคำนึงถึงความสำคัญ ดังนี้

- ไม่มีคำซ้ำกับคำในชื่อเรื่อง
- ไม่มีคำที่ไม่เหมาะสม (ไม่เกี่ยวกับเรื่องยากที่คนจะนึกถึง ฯลฯ)

4. คำนำ ควรคำนึงถึงความสำคัญ ดังนี้

- แสดงปัญหา ความสำคัญของปัญหา และแนวทางแก้ไข อันเป็นที่มาของการศึกษา
- แสดงให้เห็นว่าปัญหาที่ศึกษาไม่ใช่ปัญหาเฉพาะท้องถิ่น (กรณี Int.Paper)
- มีการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องที่สำคัญอย่างเพียงพอ และทันสมัย (Up to Date)

- แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระหว่างงานของตนกับงานวิจัยอ้างอิง
- มีการเสนอกรอบแนวคิดหรือสมมุติฐาน (ในกรณีที่มีจำเป็น)
- มีข้อความแสดงเจตจำนงวิจัย และเจตจำนงมีความชัดเจน
- แสดงเป้าหมายและวัตถุประสงค์
- ความยาว (น้ำหนัก) ขององค์ประกอบแต่ละส่วน มีสัดส่วนเหมาะสม
- การนำเสนอกระชับ ตรงประเด็น ไม่เยิ่นเย้อเกินไป
- การนำเสนอเรียงลำดับและผูกโยงเป็นเรื่องเป็นราวสอดคล้องกันดี

5. อุปกรณ์และวิธีการ/วิธีการศึกษา ควรคำนึงถึงความสำคัญ ดังนี้

- มีการอธิบายแนวทางในการศึกษา
- มีข้อมูลว่าทำการทดลอง/ศึกษาอะไร กับอะไร อย่างไร ที่ไหน เมื่อไร
- มีข้อมูลว่าใช้แผนการทดลอง/วิธีการศึกษาอะไร มีกี่ Treatments อะไรบ้าง ทำกี่ซ้ำ กี่ฤดู

ที่สถานที่

- มีข้อมูลว่าเก็บข้อมูลอะไร เก็บอย่างไร เมื่อไร บ่อยแค่ไหน ใช้เครื่องมืออะไร
- มีการระบุ model และบริษัทของเครื่องมือที่ใช้ (ถ้ามี)
- มีรายละเอียดว่าวิเคราะห์ข้อมูลอะไร อย่างไร ทดสอบทางสถิติอย่างไร
- ให้รายละเอียดเพียงพอที่ผู้อื่นสามารถจะทำการศึกษานี้ซ้ำได้
- การนำเสนอเรียงลำดับเป็นขั้นเป็นตอน อ่านเข้าใจง่าย
- มีหัวข้อย่อยเฉพาะที่เป็นหัวข้อหลัก ไม่มีหัวข้อย่อยที่ละเอียดมากเกินไป

6. ผลการทดลอง/การศึกษา ควรคำนึงถึงความสำคัญ ดังนี้

- มีการนำเสนอผลการทดลอง/การศึกษา เป็นลำดับต่อเนื่อง เป็นเรื่องเป็นราว
- การนำเสนอข้อมูลเป็นตารางหรือกราฟ เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล
- ตารางมีรูปแบบเหมาะสม มีข้อมูลเท่าที่จำเป็น มีหัวข้อและคำอธิบายชัดเจน
- กราฟ และภาพประกอบ สื่อความหมายได้ดี และคมชัด
- มีการจัดลำดับตาราง กราฟ และภาพ ตามเนื้อเรื่อง
- แต่ละตาราง กราฟ และภาพ มีการอธิบายผลที่สำคัญชัดเจน และเชื่อมโยงกัน
- มีการเสนอผลการวิเคราะห์และการเปรียบเทียบทางสถิติอย่างเหมาะสม

7. วิจารณ์ และสรุป ควรคำนึงถึงความสำคัญ ดังนี้

- มีการกล่าวถึงคำถามที่จะต้องตอบหรือสมมุติฐานที่จะต้องทดสอบตามวัตถุประสงค์

- มีการกำหนดประเด็นวิจารณ์ และลำดับของการนำเสนอ ที่จะนำไปสู่คำตอบต่อคำถามหรือสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีผลการศึกษาทดลองสนับสนุน

- มีการวิจารณ์ว่าผลที่สำคัญ มีความหมายอย่างไร เป็นเพราะอะไร เป็นไปตามที่คาดหวัง และมีรายงานมาก่อนหรือไม่ โดยมีการอ้างอิงหลักฐานสนับสนุน

- หากมีผลที่สำคัญที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง มีคำอธิบายว่าน่าจะเกิดจากอะไร โดยมีการอ้างอิงหลักฐานอันเป็นที่มาของคำอธิบาย

- หากมีผลที่สำคัญขัดแย้งกับที่มีรายงานมาก่อน มีคำอธิบายว่าน่าจะเกิดจากอะไร โดยมีการอ้างอิงหลักฐานอันเป็นที่มาของคำอธิบาย

- มีการวิจารณ์ผลที่ให้คำอธิบายที่ขัดแย้งกัน (ถ้ามี) และตัดสินใจว่าจะเชื่ออันไหน เพราะอะไร

- มีการชี้ให้เห็นข้อจำกัดและจุดอ่อน และวิจารณ์ว่าอาจจะส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อค้นพบอย่างไร

- มีการสรุปข้อค้นพบที่สำคัญ

- มีการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของข้อค้นพบ ต่อความรู้ความเข้าใจในปัญหาที่ศึกษา รวมทั้ง

ประโยชน์และแนวทางการนำไปใช้

- มีการเสนอแนะงานวิจัยที่ควรจะทำต่อไป (ถ้ามี)

8. อื่นๆ ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ดังนี้

- Format โดยรวมดีแล้ว

- มีความคงเส้นคงวาของการใช้คำ (consistency)

- ไม่มีคำผิด

- ไม่มีการเว้นวรรคตอนที่ไม่เหมาะสม

- ส่วนวนการเขียนเหมาะสมกับการเป็นบทความทางวิชาการ

- มีคำขอบคุณแหล่งทุนและผู้ให้ความช่วยเหลือที่สำคัญ

- การเขียนเอกสารอ้างอิงเป็นไปตาม format ของวารสารที่จะส่งไปตีพิมพ์เผยแพร่

- มีคำเต็มของคำย่อ ในครั้งแรกที่ปรากฏ

- มีชื่อวิทยาศาสตร์ของพืชหรือสัตว์หรือจุลินทรีย์ ในครั้งแรกที่ปรากฏ

- เป็นไปตามข้อกำหนดอื่นๆ ของวารสารที่จะส่งไปลงพิมพ์